

Document de ședință

B9-0167/2024

8.3.2024

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la legături mai strânse între UE și Armenia și necesitatea unui acord de pace între Azerbaidjan și Armenia
(2024/2580(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Marina Kaljurand, Sylvie Guillaume
în numele Grupului S&D

Rezoluția Parlamentului European referitoare la legături mai strânse între UE și Armenia și necesitatea unui acord de pace între Azerbaidjan și Armenia (2024/2580(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Armenia și Azerbaidjan, în special cea din 20 mai 2021 referitoare la prizonierii de război în urma celui mai recent conflict dintre Armenia și Azerbaidjan¹, din 10 martie 2022 referitoare la distrugerea patrimoniului cultural din Nagorno-Karabah², din 19 ianuarie 2023 referitoare la consecințele umanitare ale blocadei din Nagorno-Karabah³ și din 15 septembrie 2023 referitoare la cazul dr. Gubad Ibadoghlu, încarcerat în Azerbaidjan⁴,
 - având în vedere cea de-a cincea reuniune a Consiliului de parteneriat UE-Armenia din 13 februarie 2024,
 - având în vedere Acordul de parteneriat cuprinzător și consolidat dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte⁵ (Acordul de parteneriat cuprinzător și consolidat UE-Armenia), care a intrat în vigoare integral la 1 martie 2021,
 - având în vedere acordul de stabilizare și de asociere, încheiat la 22 aprilie 1996, între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Azerbaidjan, pe de altă parte⁶,
 - având în vedere Carta Organizației Națiunilor Unite,
 - având în vedere principiile de bază din 2009 ale Grupului de la Minsk al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE),
 - având în vedere declarația trilaterală din 9 noiembrie 2020 a Armeniei, Azerbaidjanului și Rusiei,
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 19 septembrie 2023, Azerbaidjanul a lansat un atac nejustificat împotriva Nagorno-Karabah, soldat cu câteva sute de victime, moartea unor civili și fuga majorității populației din locuințe și din regiune;
- B. întrucât, înainte de această agresiune militară, Azerbaidjanul a impus o blocadă de nouă

¹ JO C 15, 12.1.2022, p. 156.

² JO C 347, 9.9.2022, p. 198.

³ JO C 214, 16.6.2023, p. 104.

⁴ Texte adoptate P9_TA(2023)0323.

⁵ JO L 23, 26.1.2018, p. 4.

⁶ JO L 246, 17.9.1999, p. 3.

luni, începând din 12 decembrie 2022, a coridorului Lacin, singurul coridor terestru care leagă regiunea Nagorno-Karabah – populată majoritar de armeni – de Armenia, a înființat un punct de control pe același coridor în aprilie 2023, încălcând declarația trilaterală din 9 noiembrie 2020 a Armeniei, Azerbaidjanului și Rusiei, a concentrat forțe armate în jurul regiunii Nagorno-Karabah și de-a lungul frontierei cu Armenia, iar conducerea Azerbaidjanului a adoptat o retorică agresivă și incendiară;

- C. întrucât așa-numitele forțe ruse de menținere a păcii, prezente ca părți la declarația trilaterală din 9 noiembrie 2020, nu au reacționat nici împotriva blocadei Azerbaidjanului asupra coridorului Lacin, nici la înființarea unui punct de control, nici împotriva celei mai recente agresiuni militare a Azerbaidjanului;
- D. întrucât recurgerea la forța armată pentru soluționarea litigiilor politice constituie o încălcare a Cartei ONU;
- E. întrucât UE susține în totalitate suveranitatea și integritatea teritorială a Armeniei și a Azerbaidjanului și sprijină activ eforturile de soluționare a diferendului referitor la Nagorno-Karabah prin mijloace pașnice și cu respectarea drepturilor populației interesate, printre altele, prin activitatea Reprezentantului său special pentru Caucazul de Sud și criza din Georgia și prin runda de discuții dintre Armenia și Azerbaidjan, mediată de președintele Consiliului European;
- F. întrucât Armenia a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește reformele legate de democrație și statul de drept; întrucât Azerbaidjanul a continuat să suprimă societatea civilă, mass-media independentă și opoziția politică, în special înainte de alegerile prezidențiale din 7 februarie 2024,
 1. condamnă utilizarea repetată a forței în relațiile dintre Armenia și Azerbaidjan și subliniază necesitatea urgentă a unor eforturi continue și intensificate pentru normalizarea relațiilor dintre cele două țări și populațiile acestora și pentru încheierea unui acord de pace cuprinzător și sustenabil;
 2. își exprimă sprijinul pentru reluarea discuțiilor dintre Armenia și Azerbaidjan cu privire la toate chestiunile nesoluționate, cu scopul de a încheia un tratat de pace, și invită ambele părți să își mențină angajamentul deplin față de o soluționare durabilă și pașnică a disputei de lungă durată, prin dialog și negociere; salută angajamentul UE de a continua facilitarea dialogului între toate părțile, pentru a asigura o pace cuprinzătoare și durabilă în beneficiul tuturor populațiilor din regiune;
 3. reafirmă că un tratat de pace cuprinzător trebuie să garanteze drepturile și securitatea armenilor din Karabah și a populației armenice din alte zone afectate de conflicte; reiterează, în acest sens, condamnarea fermă a agresiunii militare a Azerbaidjanului împotriva Nagorno-Karabah în septembrie 2023, care a încălcat angajamentele internaționale ale Azerbaidjanului, a contrazis intențiile sale declarate de a acționa în direcția unei păci durabile cu Armenia și a subminat negocierile de pace dintre Armenia și Azerbaidjan;
 4. subliniază că inacțiunea flagrantă a așa-numitelor forțe rusești de menținere a păcii prezente pe teren a demonstrat în mod incontestabil eșecul Rusiei, dacă nu chiar lipsa sa flagrantă de voință politică, de a proteja drepturile populației locale din Nagorno-

Karabah și de a se asigura că declarația trilaterală din 9 noiembrie 2020 este respectată;

5. invită Azerbaidjanul să se implice cu adevărat într-un dialog amplu și transparent cu armenii din Karabah, dialog care să asigure respectarea drepturilor și securitatea acestora, printre care și dreptul de a trăi în casele lor în demnitate și siguranță, drepturile lor funciare și de proprietate, dreptul de a-și menține identitatea proprie și de a se bucura pe deplin de drepturile lor civice, culturale, sociale și religioase;
6. invită Azerbaidjanul să își reafirme angajamentul neechivoc de a respecta Declarația de la Almatî din 1991, care garantează integritatea teritorială a Armeniei și Azerbaidjanului, și să cadă de acord asupra delimitării frontierei lor bilaterale, în litera și spiritul Declarației de la Almatî din 1991;
7. își reiterează sprijinul pentru consolidarea în curs a misiunii UE în Armenia, precum și pentru eforturile de extindere a mandatului său la ambele părți ale frontierei dintre Armenia și Azerbaidjan, pentru a contribui în mod eficace la securitatea umană și la consolidarea încrederii și pentru a contribui la prevenirea escaladării militare și a violenței la frontierele Armeniei;
8. salută progresele înregistrate în punerea în aplicare a Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat UE-Armenia, care demonstrează interesul și angajamentul Armeniei față de consolidarea și aprofundarea relațiilor cu UE, pe baza valorilor comune, inclusiv a drepturilor omului, a statului de drept și a democrației;
9. salută lansarea lucrărilor privind o nouă agendă de parteneriat UE-Armenia, care va stabili priorități comune mai ambițioase pentru cooperarea în numeroase domenii de politică și sprijină ambiția Armeniei de a se pregăti pentru un dialog cu UE privind liberalizarea vizelor;
10. ia act de faptul că Armenia și-a suspendat calitatea de membru al Organizației Tratatului de Securitate Colectivă, ca reacție la ceea ce se percepe ca un eșec de a acorda asistență împotriva agresiunilor militare;
11. denunță reprimarea continuă a activiștilor civili, a mass-mediei independente și a opoziției politice din Azerbaidjan, inclusiv utilizarea abuzivă a anchetelor penale fabricate pentru a suprima criticile la adresa autorităților și opoziția politică;
12. invită Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) și statele membre să condamne încălcările grave ale drepturilor omului și ale democrației în Azerbaidjan și să exprime preocupări concrete în toate reuniunile bilaterale, precum și în negocierile privind un viitor acord de parteneriat;
13. își reiterează convingerea că UE nu poate accepta, din punct de vedere moral, să negocieze un viitor acord de parteneriat cu o țară ca Azerbaidjanul, care încalcă flagrant principiile dreptului internațional, precum și obligațiile sale internaționale și, prin urmare, nu este nici un partener pe care ne putem baza, nici un partener de încredere; îndeamnă, prin urmare, Înalțul Reprezentant și SEAE să suspende negocierile pentru un acord de parteneriat reînnoit până când Azerbaidjanul își va fi demonstrat disponibilitatea reală de a respecta drepturile și preocupările în materie de securitate ale

armenilor din Karabah și va contribui la progrese substanțiale în direcția unui acord de pace cuprinzător și sustenabil cu Armenia, nu numai prin cuvinte, ci, în primul rând, prin fapte;

14. invită Consiliul, având în vedere represiunea internă continuă a Azerbaidjanului și amenințările la adresa integrității teritoriale a Armeniei, să rămână pregătit să reconsidere relațiile UE cu Azerbaidjanul și să impună sancțiuni specifice și individuale împotriva autorităților azere responsabile; invită Comisia să reexamineze „parteneriatul strategic” cu Azerbaidjanul în domeniul energiei, având în vedere că Azerbaidjanul și-a încălcat repetat angajamentele internaționale, inclusiv angajamentele asumate în cadrul negocierilor mediate de UE și dispozițiile obligatorii în temeiul dreptului internațional; constată că, având în vedere agresiunea Azerbaidjanului împotriva Armeniei din septembrie 2022, faptul că această țară a recurs la forță împotriva populației din Nagorno-Karabah și a strămutat forțat această populație în septembrie 2023, precum și situația alarmantă a țării din perspectiva drepturilor omului, dezvoltarea unui astfel de „parteneriat strategic” este incompatibilă cu obiectivele politicii externe a UE, definite la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană;
15. reiterează faptul că aprofundarea cooperării cu Azerbaidjanul ar trebui să fie condiționată de respectarea de către Azerbaidjan a angajamentelor asumate în calitate de membru al Consiliului Europei și al OSCE și că eliberarea tuturor prizonierilor politici este o condiție indispensabilă pentru semnarea unui acord de parteneriat cu UE;
16. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului Europei, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Președintelui, Guvernului și Parlamentului Ucrainei, Președintelui, Guvernului și Parlamentului Azerbaidjanului.